Sensorveiledning Helseledelse vår 2025

Eksamensoppgaver UiO for HLED3002

OPPGAVE
Oppgaven er delt i to. Første del legger opp til en redegjørelse av reglene i pbrl. § 4-3, første og andre ledd. Andre del spør etter eksempler hvor mangel på samtykkekompetanse er av betydning.

Del 1, redegjør for reglene:
Det forventes at kandidaten ser at samtykkekompetanse dels er et spørsmål om alder (en «myndighetsbestemmelse» som er inntatt i § 4-3 (1)) og dels et spørsmål om bortfall av evne til å samtykke på grunn av sykdom (som er inntatt i § 4-3 (2)).

I redegjørelsen for aldersbestemmelsen i § 4-3 (1) er det styrkende at kandidaten viser til at hovedregelen er 16 år, men at særlige bestemmelser eller tiltakets art kan medføre kompetanse når pasienten er eldre eller yngre.

I redegjørelsen for bortfallsbestemmelsen i § 4-3 (2) er det styrkende at kandidaten viser til at dette er en konkret vurdering hvor det må være (i) manglende forståelse, som (ii) er forårsaket av (iii) en sykdom. Det er fint, men ikke forventet, om kandidaten i tillegg har sett beviskravet «åpenbart», og kan redegjøre for vurderingen av forståelse (FARV: Forstå, Anerkjenne, Resonnere og Velge).

Del 2, eksempler på regler hvor fravær av samtykkekompetanse er av betydning:
Det er ikke av sentral betydning hvilke eksempler som er valgt, men sentrale bestemmelser omtalt i undervisningen er:

Reglene for representative samtykker og beslutningsprosesser der samtykkekompetanse mangler, eksempelvis for barn etter pbrl. § 4-4, eller for voksne etter pbrl. § 4-6.

Pårørendes krav om informasjon der pasienten mangler samtykkekompetanse (som unntak til taushetsplikten).

Bortfall av samtykkekompetanse som vilkår for bruk av tvang etter pbrl. kap 4A og etter phvl. §§ 3-2, 3-3 og 4-4.